

На основу члана 16. б1. става (1), 64. и 71. став (1) Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02 и 102/09) и члана 14. став (1) и став (3) тачка а) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 39/09), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О ПРОПИСИВАЊУ ЗАХТЈЕВА О ПОСТУПЦИМА ЗА ПЛАНОВЕ ЛЕТА

Члан 1. (Предмет)

Овим Правилником утврђују се захтјеви у погледу размака између гласовних канала ваздух-земља за јединствено европско небо.

Члан 2. (Подручје примјене)

Овим Правилником примјењују се сљедеће одредбе додатка I уз овај Правилник:

- а) чланови од 1 - 9 и
- б) Прилози.

Члан 3. (Појмови)

(1) Појмови "Заједница", "право Заједнице", "Уговор о оснивању Европске заједнице", "Службени лист Европске уније", "аеродром Заједнице" и "држава чланица", из Уредбе из Додатка I овога Правилника, чита се у складу са тачкама 2. и 3. Додатка II ЕСАА Споразума.

(2) У смислу овога Правилника појмови "национална ваздухопловна власт" ("national aviation authority") и "национална надлежна власт" ("national competent authority") из Уредбе из Додатка I Правилника, чита се као "Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине".

Члан 4. (Додаци)

(1) Додатак I са прилозима, уз овај Правилник чини његов саставни дио.

(2) Додатак I из става (1) овога члана чини Уредба Комисије (ЕЗ) бр. 1265/2007 од 26. октобра 2007. којом се утврђују захтјеви у погледу размака између гласовних канала ваздух-земља за јединствено европско небо.

Члан 5. (Надлежност за провођење Правилника)

У смислу provedбе Уредби из Додатка I овог Правилника надлежна је Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, у оквиру надлежности које има на основу Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 39/09) и овога Правилника.

Члан 6. (Тумачење)

У случају нејасноћа у тумачењу и недостатака одредаба овог Правилника користи се текст Уредби из Додатка I овог Правилника на енглеском језику, како је објављен у Службеном листу Европске уније.

Члан 7.
(Прелазне и завршне одредбе)

Све измјене и допуне овог Правилника вршиће се благовремено, а у складу са измјенама и допунама Уредбе Комисије (ЕЗ) број 1265/2007.

Члан 8.
(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-3-02-2-1737-1/10
6. децембра 2010. године
Бања Лука

Генерални директор
Ђорђе Ратковица, с. р.

УРЕДБА КОМИСИЈЕ (ЕЗ) број 1265/2007 од 26. јуна 2007. којом се утврђују захтјеви у погледу размака између гласовних канала ваздух-земља за јединствено европско небо

(Текст значајан за ЕПП)

КОМИСИЈА ЕВРОПСКИХ ЗАЈЕДНИЦА,

узимајући у обзир Уговор о оснивању Европске заједнице,

узимајући у обзир Уредбу (ЕЗ) број 552/2004 Европског парламента и Савјета од 10. марта 2004. о интероперабилности Европске мреже за управљање ваздушним саобраћајем (Уредба о интероперабилности)¹, а посебно њен члан 3. став 1, ¹ СЛ Л 96, 31.3.2004. стр. 26

узимајући у обзир Уредбу (ЕЗ) број 549/2004 Европског парламента и Савјета од 10. марта 2004. којом се прописује оквир за стварање јединственог европског неба (оквирна Уредба)², а посебно њен члан 8. став 2. ² СЛ Л 96, 31.3.2004., стр. 1

будући да:

(1) Повећање нивоа ваздушног саобраћаја у оквиру Европске мреже за управљање ваздушним саобраћајем (ЕАТМН) захтијева веће могућности управљања ваздушним саобраћајем. То је резултовало захтјевом за оперативним побољшањима - као што је поновна секторизација ваздушног простора - што је с друге стране довело до захтјева за додјелу додатних VHF-а.

(2) Ради потешкоћа у испуњавању захтјева за додјелу VHF-а у фреквентном појасу мобилне ваздухопловне радијске комуникације од 117,975 до 137 MHz - и узимајући у обзир ограничења у погледу повећања додијеленог спектра и/или поновне употребе фреквенције - Међународна организација цивилног ваздухопловства (ИКАО) одлучила је да се размак између канала смањи с 25 на 8,33 kHz.

(3) Након одлука које је ИКАО донио 1994. и 1995., у октобру 1999. уведен је размак од 8,33 kHz између канала изнад нивоа лета (у даљњем тексту: FL) 245 у регији ИКАО EUR. У почетку је седам држава увело обавезну опремљеност ваздухоплова радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8.33 kHz, а од јуна 2002. то су учиниле још 23 државе.

(4) У складу с предвиђеним повећањем захтјева за додјелом VHF-а, ИКАО је 2002. донио одлуку да настави с провођењем размака између канала од 8,33 kHz испод нивоа лета 245 те је затражио од

Европске организације за безбједност ваздушне пловидбе (Eurocontrol) да управља том provedбом. Слиједом тога, Стална комисија Еуроонтрола је препоручила да се од 15. марта 2007. године настави с провођењем размака између канала од 8,33 kHz изнад нивоа лета 195 у регији ICAO EUR.

(5) У надолазећим се годинама очекује наставак раста саобраћаја, што значи даљу потражњу за додатним VHF захтјевима. Стога се provedба размака између канала од 8,33 kHz изнад нивоа лета 195 може сматрати само првим кораком који треба оцијенити ради могућег правовременог проширења, на основу примјерене процјене утицаја на рад, безбједност и привредне аспекте.

(6) У складу с чланом 8. ставом 1. Уредбе (ЕЗ) број 549/2004 Eurocontrol је добио налог да развије захтјеве за усклађено увођење гласовне комуникације ваздух-земља на основу смањеног размака између канала од 8,33 kHz. Ова се Уредба заснива на резултатима извјештаја о том налогу, од 12. јуна 2006.

(7) Како би се осигурала интероперабилност, земаљски и ваздушни системи за гласовну комуникацију с размаком од 8,33 kHz морају бити у складу са заједничким минималним захтјевима у вези перформансе.

(8) Једнообразна примјена посебних поступака унутар ваздушног простора јединственог европског неба битна је за постизање интероперабилности и континуитета операција.

(9) Информација о томе да ли ваздухоплов има могућности употребе размака између канала од 8,33 kHz мора бити укључена у план лета, обрађена и прослијеђена између јединица контроле ваздушног саобраћаја.

(10) Овом Уредбом не би требале бити обухваћене војне операције и обука, како је наведено у члану 1. ставу 2. Уредбе (ЕЗ) број 549/2004.

(11) У општој изјави о војним питањима повезаним с јединственим европским небом¹, државе чланице су изјавиле да ће међусобно сарађивати, уважавајући националне војне захтјеве, како би концепцију флексибилне употребе ваздушног простора у потпуности и једнообразно примјењивали сви корисници ваздушног простора у свим државама чланицама. Ради тога би сви корисници ваздушног простора требали увести гласовну комуникацију ваздух-земља са смањеним размаком између канала од 8,33 kHz. (¹ СЛ Л 96, 31.3.2004., стр. 9.).

(12) Управљање државним ваздухопловом који нема опрему с могућношћу употребе размака између канала од 8,33 kHz и који лети у општом ваздушном саобраћају, може довести до повећаног радног оптерећења у контроли ваздушног саобраћаја и негативног утицаја на нивоу могућности и безбједности ЕАТМН-а. Како би тај утицај био минималан, треба што је могуће већи број државних ваздухоплова опремити радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz.

(13) Транспортни државни ваздухоплови представљају највећу категорију државних ваздухоплова који лете у општом ваздушном саобраћају у ваздушном простору у којем се примјењује ова Уредба. Стога осигуравање да такви ваздухоплови имају радијску опрему с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz треба поставити као приоритет.

(14) Ограничења техничке или финансијске природе могу спријечити државе чланице у опремању неких категорија државних ваздухоплова радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz. О таквим случајевима треба обавијестити Комисију.

(15) Пружаоци услуга у ваздушној пловидби требају припремити планове за поступање с државним ваздухопловима који се не могу опремити радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz како би се одржале нивоа безбједности.

(16) Ради одржавања или побољшања постојећих нивоа безбједности операција, од држава чланица треба захтијевати да осигурају да заинтересоване стране обаве оцјену безбједности, укључујући идентификацију опасности, оцјену ризика и поступке за ублажавање. Усклађена provedба ових поступака у системима који су обухваћени овом Уредбом захтијева идентификацију посебних безбједносних захтјева за све захтјеве у погледу интероперабилности и перформансе.

(17) У складу с чланом 3. ставом (3) точком д) Уредбе (ЕЗ) број 552/2004, у оквиру проведених правила за интероперабилност морају бити описани специфични поступци за оцјену усклађености који се користе за оцјену усклађености саставних дијелова или њихове примјерености за употребу, као и за провјеру система.

(18) Нивоа зрелости тржишта за саставне дијелове на које се односи ова Уредба је таква, да се њихова усклађеност или примјереност за употребу може на задовољавајући начин оцијенити путем унутрашњег надзора производње, употребом поступака заснованих на Модулу А из Прилога Одлуци Савјета 93/465/ЕЗ од 22. јула 1993. године о модулима за различите фазе поступака оцјене усклађености и о правилима причвршћивања и употребе ЕЗ ознаке усклађености, који су намијењени за употребу у директивама о техничком усклађивању ¹СЛ Л 220, 30.8.1993. стр. 23.

(19) Мјере предвиђене овом Уредбом су у складу с мишљењем Одбора за јединствено небо који је успостављен чланом 5. Уредбе (ЕЗ) број 549/2004,

ДОНИЈЕЛА ЈЕ ОВУ УРЕДБУ:

Члан 1.

Предмет и подручје примјене

1. Овом Уредбом се утврђују захтјеви за усклађено увођење гласовне комуникације ваздух-земља која се заснива на размаку између канала од 8,33 kHz.

2. Ова се Уредба примјењује на системе гласовне комуникације ваздух-земља који се заснивају на размаку између канала од 8,33 kHz унутар појаса од 117,975 до 137 MHz за услугу мобилне ваздухопловне радијске комуникације, њихове саставне дијелове и припадајуће поступке те на системе за обраду података о лету који служе јединицама контроле ваздушног саобраћаја које пружају услуге у општом ваздушном саобраћају, њихове саставне дијелове и припадајуће поступке.

3. Ова се Уредба примјењује на све летове у општом ваздушном саобраћају изнад FL195 унутар ваздушног простора регије ICAO EUR у којем су државе чланице одговорне за пружање оперативних услуга контроле ваздушног саобраћаја у складу с Уредбом (ЕЗ) број 550/2004 Европског парламента и Савјета², осим члана 4. који се такође примјењује на FL испод 195.² СЛ Л 96, 31.3.2004., стр. 10.

4. У оквиру првог става члана 4. Уредбе Комисије (ЕЗ) број 730/2006¹, државе чланице могу одлучити о одступању од обавеза ношења опреме у ваздухоплову утврђених овом Уредбом, за летове којима се управља по правилима визуелног летења.¹ СЛ Л 128, 16.5.2006., стр. 3

Члан 2.

Дефиниције

У смислу ове Уредбе примјењују се дефиниције из члана 2. Уредбе (ЕЗ) број 549/2004. Примјењују се такође следеће дефиниције:

1. **'размак између канала од 8,33 kHz'** је раздвојеност од 8,33 kHz између сусједних канала;
2. **'канал'** је нумеричка ознака која се употребљава у вези с угађањем опреме за гласовну комуникацију, која омогућава јединствену идентификацију употријебљене фреквенције радијске комуникације и размака између канала;
3. **'јединица контроле ваздушног саобраћаја'** (у даљњем тексту: јединица АТС) значи центар обласне контроле, јединицу прилазне контроле или аеродромски контролни торањ;
4. **'центар обласне контроле'** (у даљњем тексту: АСС) је јединица успостављена за пружање услуга контроле ваздушног саобраћаја за контролисане летове у контролираним подручјима која су под њеном надлежношћу;
5. **'летићи који се обављају према правилима визуелног летења'** (VFR летови) су било који летови који се обављају према правилима визуелног летења како је дефинисано у Прилогу 2.²

Чикашкој конвенцији о међународном цивилном ваздухопловству из 1944. године ² 10. издање - јул 2005. www.ICAO.int;

6. **'додјела VHF-а'** значи додјелу VHF фреквенције ваздухопловној служби за употребу опреме за гласовну комуникацију;

7. **'систем с ошклоњеним носиоцем сигнала'** је систем који се употребљава у ситуацијама у којима се комбинацијом једног предајника и пријемника не може обезбиједити покривеност радијског сигнала, и када се ради смањења проблема сметњи сигнали отклањају од главне фреквенције носиоца сигнала;

8. **'одређена ошераивна покривеност'** је обим ваздушног простора у којем се даје одређена услуга и у којем је за ту услугу осигурана заштита фреквенције;

9. **'ошераивер'** је особа, организација или предузеће које се бави ваздухопловним услугама, или нуди могућност бављења тим услугама;

10. **'радно мјесто'** је намјештај и техничка опрема на којима члан особља службе ваздушног саобраћаја обавља задаће повезане с његовим послом;

11. **'радиошелефонија'** је облик радијске комуникације који је првенствено намијењен размјени информација у облику говора;

12. **'шпоразум о координацији'** је споразум између двају сусједних јединица АТС-а, којим се одређује како се усклађују њихове одговарајуће надлежности АТС-а;

13. **'иншегрирани систем за обраду пошечиног шлана леша'** (у даљем тексту: 'IFPS') је систем у оквиру Европске мреже за управљање ваздушним саобраћајем, путем којег се у ваздушном простору обухваћеном овом Уредбом пружају услуге централизоване обраде и дистрибуције планова лета које се састоје од примања, вредновања и дистрибуције планова лета;

14. **'државни ваздухошлов'** је сваки ваздухошлов који се употребљава у војне, царинске и полицијске сврхе;

15. **'штраншоршн државни ваздухошлов'** је државни ваздухошлов с непомичним крилима који је пројектован за превоз особа и/или терета.

Члан 3.

Захтјеви у погледу интероперабилности и перформансе

1. Не доводећи у питање члан 5. оператери обезбјеђују опремање својих ваздухошлова радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz, до 15. марта 2008.

2. Осим могућности размака између канала од 8,33 kHz, опрема из става 1. мора имати могућност угађања на канале с размаком од 25 kHz те рада у условима у којима се користе помакнуте фреквенције носиоца сигнала.

3. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују да ће најкасније до 3. јула 2008. обавити конверзију додијелих гласовних VHF-а на размаке између канала од 8,33 kHz за секторе с нижом разином на или изнад FL195.

4. Став 3. се не примјењује на секторе у којим се користи систем с помакнутим носиоцем сигнала с 25 kHz.

5. Државе чланице предузимају све потребне мјере како би обезбиједиле обавјештавање пружаоца услуга у ваздушној пловидби о одговарајућој додјели VHF-а.

6. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби изводе provedбу додјеле VHF-а из става 5. Уколико у изузетним околностима није могућа усклађеност са ставом 3. државе чланице обавјештавају Комисију о разлозима.

7. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују усклађеност перформансе њихових система за гласовну комуникацију на 8,33 kHz, са стандардима ИКАО-а наведеним у Прилогу I. ставу 1.

8. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују да њихови системи за гласовну комуникацију на 8,33 kHz омогућавају оперативно прихватљиву гласовну комуникацију између контролора и пилота унутар одређене оперативне покривености.

9. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују усклађеност перформансе земаљске компоненте предајника/пријемника који је инсталиран у оквиру система за гласовну комуникацију на 8,33 kHz, са стандардима ИКАО-а наведеним у Прилогу I. ставу 1. у односу на стабилност фреквенције, модулацију, осјетљивост, појасну ширину дјелотворног пријема и одбијање сусједног канала.

10. Оператери обезбјеђују усклађеност перформансе система за гласовну комуникацију на 8,33 kHz који су у складу са ставом 1. инсталирани у њиховим ваздухопловима, са стандардима ИКАО-а наведеним у Прилогу I. ставу 2.

11. Документ Европске организације за опрему цивилног ваздухопловства (Еугосае) наведен у Прилогу I. ставу 3. сматра се dostatним доказом усклађености са захтјевима у погледу фреквенције, стабилности, модулације, осјетљивости, појасне ширине дјелотворног пријема и одбијања сусједног канала, који су утврђени у стандардима ИКАО-а наведеним у Прилогу I. ставу 2.

12. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби проводе поступке обавјештавања и почетне координације у својим системима за обраду података о лету у складу с Уредбом Комисије (ЕЗ) број 1032/2006¹, како слиједи:

(а) између јединица АТС-а преносе информацију о могућности лета у погледу примјене 8,33 kHz;

(б) информација о могућности лета у погледу примјене 8,33 kHz мора бити доступна на одговарајућем радном мјесту;

(с) контролор мора имати могућност промјене информације о могућности лета у погледу примјене 8,33 kHz.

Члан 4. Припадајући поступци

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби и оператери морају обезбиједити да се за идентификацију преносног канала у VHF радиотелефонским комуникацијама користи свих шест знаменки нумеричке ознаке, осим када су пета и шеста знаменка једнаке нули, у којем случају се користе само прве четири знаменке.

2. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби и оператери морају обезбиједити усклађеност њихових поступака гласовне комуникације ваздух-земља с одредбама ИКАО-а наведеним у Прилогу I. ставу 4.

3. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби морају обезбиједити да су у споразуму о координацији између АСС-а наведени поступци који се примјењују на ваздухоплове опремљене радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz и на ваздухоплове који нису опремљени таквом опремом.

4. Оператери који обављају летове из члана 1. става 3. изнад FL195 и заступници који дјелују у њихово име обезбјеђују да се уз слово S и/или било која друга слова, како је примјерено, дода слово Y

у рубрици 10. плана лета за ваздухоплове опремљене радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz, или да се ознака STS/EXM833 укључи у рубрику 18. за ваздухоплове који нису тако опремљени али којима је одобрено изузимање од обавезног ношења опреме. Ваздухоплови који уобичајено могу летјети изнад FL195 и који су опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz, а планирају летјети испод тог нивоа, означавају слово У у рубрици 10. плана лета.¹ СЛ Л 186, 7.7.2006., стр. 27.

5. У случају промјене статуса лета у погледу могућности употребе размака од 8,33 kHz, оператери или заступници који дјелују у њихово име, шаљу IFPS-у поруку о промјени с одговарајућом ознаком у одговарајућој рубрици.

6. Државе чланице предузимају потребне мјере како би обезбиједиле да IFPS обрађује и дистрибуира информације о могућности употребе размака од 8,33 kHz, које прими у плановима лета.

Члан 5 Државни ваздухоплов

1. Државе чланице обезбјеђују опремање државних транспортних ваздухоплова радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz, најкасније до 3. јула 2008.

2. Не доводећи у питање националне поступке за обављање комуникација у државним ваздухопловима, државе чланице ће најкасније до 3. јануара 2008. доставити Комисији попис транспортних државних ваздухоплова који неће бити опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz у складу са ставом 1. ради:

- (a) повлачења из оперативне употребе до 31. децембра 2010;
- (b) ограничења при набавци.

Када ограничења при набавци спречавају усклађеност са ставом 1. државе чланице такође обавјештавају Комисију најкасније до 3. јануара 2008. о датуму до којег ће предметни ваздухоплови бити опремљен радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz. Тај датум не смије бити каснији од 31. децембра 2012.

3. Државе чланице обезбјеђују опремање државних нетранспортних ваздухоплова радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz, најкасније до 31. децембра 2009.

4. Не доводећи у питање националне поступке за обављање комуникација у државним ваздухопловима, државе чланице ће најкасније до 30. јуна 2009. доставити Комисији попис нетранспортних државних ваздухоплова који неће бити опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz у складу са ставом 3. ради:

- (a) обавезујућих техничких или прорачунских граничења;
- (b) повлачења из оперативне употребе до 31. децембра 2010.;
- (c) ограничења при набавци.

Када ограничења при набавци спречавају усклађеност са ставом 3., државе чланице такође обавјештавају Комисију најкасније до 30. јуна 2009. о датуму до којег ће предметни ваздухоплови бити опремљен радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz. Тај датум не смије бити каснији од 31. децембра 2015.

5. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују да се државни ваздухоплови који нису опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz могу прихватити, под условом да се њима може безбједно руковати у оквиру граница могућности система за управљање ваздушним саобраћајем на УХФ фреквенцијама или VHF фреквенцијама на 25 kHz.

6. Државе чланице у националним зборницима ваздухопловних информација објављују поступке за руковање државним ваздухопловима који нису опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz.

7. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби сваке године достављају држави чланици која их је именovala своје планове за руковање државним ваздухопловима који нису опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8,33 kHz, узимајући у обзир границе могућности повезане с поступцима из става 6.

Члан 6. Сигурносни захтјеви

Државе чланице предузимају потребне мјере како би обезбиједиле да прије сваке промјене у постојећим системима из члана 1. става 2. или прије увођења нових система, дотичне странке обаве сигурносну оцјену, укључујући утврђивање опасности, процјену ризика и поступке за ублажавање.

Током ове сигурносне оцјене уважавају се најмање сигурносни захтјеви наведени у Прилогу II.

Члан 7. Усклађеност саставних дијелова или њихова примјереност за употребу

1. Прије издавања ЕЗ изјаве о усклађености или примјерености за употребу из члана 5. Уредбе (ЕЗ) број 552/2004, произвођачи саставних дијелова система из члана 1. става 2. оцјењују усклађеност ових саставних дијелова или њихову примјереност за употребу у складу са захтјевима из дијела А Прилога III. овој Уредби, не доводећи у питање став 2.

2. Поступци сертификавања пловидбености који су у складу с Уредбом (ЕЗ) број 1592/2002 Европског парламента и Савјета¹, када се примјењују на саставне дијелове система из члана 1. става 2. који су у ваздухоплову, сматрају се прихватљивим поступцима за оцјену усклађености ових саставних дијелова уколико укључују доказ о усклађености са захтјевима из ове Уредбе у погледу интероперабилности, перформансе и безбједности. ¹ СЛ Л 240, 7.9.2002., стр. 1.

Члан 8. Провјера система

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби који могу доказати или су доказали да испуњавају услове из Прилога IV., проводе провјеру система из члана 1. става 2. у складу са захтјевима из дијела Ц Прилога III.

2. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби који не могу доказати да испуњавају услове из Прилога IV., склапају уговор с пријављеним тијелом за провјеру система из члана 1. става 2. Ова се провјера проводи у складу са захтјевима из дијела Д Прилога III.

Члан 9. Додатни захтјеви

1. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују да је цјелокупно одговарајуће особље правилно упознато са захтјевима утврђеним у овој Уредби и да је одговарајуће оспособљено за своје послове.

2. Државе чланице предузимају потребне мјере како би обезбиједиле да је особље које управља IFPS-ом у оквиру планирања лета правилно упознато са захтјевима утврђеним у овој Уредби и да је одговарајуће оспособљено за своје послове.

3. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби:

а) развијају и одржавају оперативне приручнике који садрже потребна упутства и информације које свим одговарајућим кадровима омогућавају примјену ове Уредбе;

b) обезбјеђују да су приручници из тачке (а) доступни и да се одржавају ажурним, те да се њихово одржавање и дистрибуција обављају у складу с одговарајућим начелима управљања квалитетом и конфигурацијом документације;

c) обезбјеђују усклађеност метода рада и оперативних поступака с овом Уредбом.

4. Државе чланице предузимају потребне мјере како би обезбиједиле да централизована служба за обраду и дистрибуцију планова лета:

a) развија и одржава оперативне приручнике који садрже потребна упутства и информације, које свим одговарајућим кадровима омогућавају примјену ове Уредбе;

b) обезбјеђује да су приручници из тачке (а) доступни и да се одржавају ажурним, те да се њихово одржавање и дистрибуција обављају у складу с одговарајућим начелима управљања квалитетом и конфигурацијом документације;

c) обезбјеђује усклађеност метода рада и оперативних поступака с овом Уредбом.

5. Оператери утврђени у члану 3. ставу 1. предузимају потребне мјере како би осигурали да је особље које управља радијском опремом одговарајуће упознато с овом Уредбом, да је одговарајуће обучено за употребу ове опреме и да се упуте, када је то могуће, налазе у пилотској кабини.

6. Државе чланице предузимају потребне мјере како би обезбиједиле усклађеност с овом Уредбом, укључујући објављивање одговарајућих информација у националним зборницима ваздухопловних информација.

Члан 10.

Ступање на снагу и примјена

(1) Ова Уредба ступа на снагу 20. дан од њезине објаве у *Службеном листу Европске уније*.

(2) Ова Уредба у цијелости обавезује и непосредно се примјењује у свим државама чланицама.

Састављено у Бруцеллесу 26. јуна 2007.

за Комисију

Jacques BARROT
Потпредсједник

ПРИЛОГ I.

Стандарди и одредбе из члана 3. и 4.

1. Поглавље 2. 'Мобилна ваздухопловна услуга', одјељак 2.1 'Карактеристике VHF система за комуникацију ваздух-земља' и одјељак 2.2. 'Карактеристике система земаљских инсталација' ИСАО Прилога 10., свеска III. дијела 2. (прво издање - јул 1995. које укључује Измјене и допуне број 80).

2. Поглавље 2. 'Мобилна ваздухопловна услуга', одјељак 2.1 'Карактеристике VHF система за комуникацију ваздух-земља', одјељак 2.3.1 'Функција одашиљања' и одјељак 2.3.2 'Функција пријема' осим пододјељка 2.3.2.8 'VDL - отпорност на сметње' ИСАО Прилога 10., свеска III. дијела 2. (прво издање - јул 1995. које укључује Измјене и допуне број 80).

3. Спецификација минималне оперативне перформансе за VHF пријемник-предајник у ваздухоплову који ради у фреквенцијском распону 117,975 - 137,000 MHz, Eurocae документ ЕД-23Б, измјене и допуне 3, просинац 1997.

4. Одјељак 1.2.3.1.4 'Размак између канала од 8,33 kHz' из ICAO PANS-ATM документа 4444 (14. издање - 2001. које укључује измјене и допуне број 4).

ПРИЛОГ II.

Сигурносни захтјеви из члана 6.

1. Захтјеви у погледу интероперабилности и перформансе наведени у члану 3. ставовима 1. и 12. сматрају се сигурносним захтјевима.

2. Захтјеви у погледу припадајућих поступака наведени у члану 4. ставовима 1. и 2. сматрају се сигурносним захтјевима.

3. Захтјеви у погледу државних ваздухоплова наведени у члану 5. ставовима 1., 3., 5. и 7. сматрају се сигурносним захтјевима.

4. Захтјеви који подржавају усклађеност наведени у члану 9. ставовима 1., 3., 5. и 6. сматрају се сигурносним захтјевима.

5. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби обезбјеђују да је контролорово сучеље човјек-машина за приказ VHF канала у складу с поступцима VHF радиотелефоније.

6. Пружаоци услуга у ваздушној пловидби оцјењују утицај спуштања ваздухоплова који нису опремљени радијском опремом с могућношћу размака између канала од 8.33 kHz на разину испод FL195, узимајући у обзир факторе као што су најмање сигурне прелетне висине, те утврђују да ли су потребне измјене у могућностима сектора или у планирању/структури ваздушног простора.

7. Државе чланице обезбјеђују да се прије усклађења у табели COM2 ICAO документа 7754, прелаз са 25 на 8,33 kHz употребљава кроз експериментално раздобље од најмање четири седмице, током којег се провјерава сигуран рад.

8. Државе чланице обезбјеђују да се прелаз са 25 на 8,33 kHz обавља поштујући критеријуме планирања фреквенција ICAO-а које су описане у дијелу II. 'Критерији планирања додјеле фреквенција за VHF комуникације ваздух-земља', Приручника за управљање фреквенцијама у Европи - ICAO EUR документ 011 (2005).

ПРИЛОГ III.

ДИО А

ЗАХТЈЕВИ У ПОГЛЕДУ ОЦЈЕНЕ УСКЛАЂЕНОСТИ ИЛИ ПРИМЈЕРЕНОСТИ ЗА УПОТРЕБУ САСТАВНИХ ДИЈЕЛОВА ИЗ ЧЛАНА 7.

1. Активностима у оквиру провјере доказује се усклађеност саставних дијелова са захтјевима у погледу перформансе из ове Уредбе, или њихова примјереност за употребу док су ти саставни дијелови у погону у условима испитивања.

2. Ако произвођач примјењује модул описан у дијелу Б то се сматра одговарајућим поступком оцјене усклађености којим се обезбјеђује и изјављује усклађеност саставних дијелова. Допуштена је и употреба једнаковриједних или строжих поступака.

ДИО Б

МОДУЛ УНУТРАШЊЕГ НАДЗОРА ПРОИЗВОДЊЕ

1. Овим се модулом описује поступак којим произвођач или његов овлашћени заступник с пословним настањивањем у Заједници, који испуњава обавезе утврђене ставом 2., обезбјеђује и

изјављује да предметни саставни дијелови испуњавају захтјеве ове Уредбе. Произвођач, или његов овлашћени заступник с пословним настањивањем у Заједници, мора написати изјаву о усклађености или примјерености за употребу у складу са ставом 3. Прилога III. Уредби (ЕЗ) број 552/2004.

2. Произвођач мора израдити техничку документацију описану у ставу 4. и произвођач, или његов овлашћени заступник с пословним настањивањем у Заједници, мора најмање током раздобља од 10 година након што су били произведени посљедњи саставни дијелови обезбиједити доступност те документације надлежним националним надзорним тијелима ради инспекције и пружаоцима услуга у ваздушној пловидби у чијим се системима користе ти саставни дијелови. Произвођач, или његов овлашћени заступник с пословним настањивањем у Заједници, обавјештава државе чланице о мјесту и начину стављања горе наведене техничке документације на располагање.

3. Ако произвођач нема пословни настан у Заједници, он одређује једну или више особа које саставне дијелове стављају на тржиште Заједнице. Те особе обавјештавају државе чланице о мјесту и начину стављања техничке документације на располагање.

4. Техничка документација мора омогућавати оцјену усклађености саставних дијелова са захтјевима ове Уредбе. Она мора, колико је то потребно за такву оцјену, обухватати пројектовање, производњу и рад саставних дијелова.

5. Произвођач, или његов овлашћени заступник с пословним настањивањем у Заједници, мора држати примјерак изјаве о усклађености или примјерености за употребу, заједно с техничком документацијом.

ДИО Ц

ЗАХТЈЕВИ ЗА ПРОВЈЕРУ СИСТЕМА ИЗ ЧЛАНА 8. СТАВА 1

1. Провјером система из члана 1. става 2. доказује се усклађеност тих система са захтјевима у погледу интероперабилности, перформансе и безбједности из ове Уредбе, у условима оцјењивања који одражавају оперативне услове тих система. Посебно:

– провјером система за комуникације ваздух-земља доказује се да се размак између канала од 8,33 kHz користи за VHF комуникације ваздух-земља у складу с чланом 3. ставом 3. и да је перформанца гласовног комуникацијског система на 8,33 kHz у складу с чланом 3. Ставом 7.

– провјером система за обраду података о лету доказује се да се поступци из члана 3. става 12. правилно проводе.

2. Провјера система из члана 1. става 2. изводи се у складу с одговарајућим и признатим праксама испитивања.

3. Алати за испитивање који се користе при провјери система из члана 1. става 2. морају имати одговарајућу функционалност.

4. У оквиру провјере система из члана 1. става 2. добијају се елементи техничке документације која се захтијева ставом 3. Прилога IV. Уредби (ЕЗ) број 552/2004, укључујући сљедеће елементе:

– опис проведбе,

– извјештај о инспекцијама и испитивањима изведеним прије стављања система у употребу.

5. Пружалац услуга у ваздушној пловидби управља активностима провјере, те посебно:

– одређује одговарајуће оперативне и техничке услове за оцјењивање који одражавају стварне оперативне услове,

– провјерава да ли план испитивања описује укљученост система из члана 1. става 2. у оперативне и техничке услове за оцјењивање,

– провјерава да ли план испитивања обезбјеђује потпуно обухватање примјенивих захтјева у погледу интероперабилности, перформансе и безбједности из ове Уредбе,

– обезбјеђује досљедност и квалитету техничке документације и плана испитивања,

– планира организацију испитивања, особље, инсталацију и конфигурацију платформе за испитивање,

– обавља инспекције и испитивања како је одређено у плану испитивања,

– пише извјештај о резултатима инспекција и испитивања.

6. Пружалац услуга у ваздушној пловидби обезбјеђује да системи из члана 1. става 2., који раде у оперативним условима оцјењивања, испуњавају захтјеве у погледу интероперабилности, перформансе и безбједности из ове Уредбе.

7. Након успјешно обављене провјере усклађености, пружалац услуга у ваздушној пловидби израђује ЕЗ изјаву о провјери система и доставља је националном надзорном тијелу заједно с техничком документацијом, како се захтијева у члану 6. Уредбе (ЕЗ) број 552/2004.

ДИО Д

ЗАХТЈЕВИ ЗА ПРОВЈЕРУ СИСТЕМА ИЗ ЧЛАНА 8. СТАВА 2.

1. Провјером система из члана 1. става 2. доказује се усклађеност тих система са захтјевима у погледу интероперабилности, перформансе и безбједности из ове Уредбе, у условима оцјењивања који одражавају оперативне услове тих система. Посебно:

– провјером система за комуникације ваздух-земља доказује се да се размак између канала од 8,33 kHz користи за VHF комуникације ваздух-земља у складу с чланом 3. ставом 3. и да је перформанца гласовног комуникационог система на 8,33 kHz у складу с чланом 3. ставом 7.,

– провјером система за обраду података о лету доказује се да се поступци из члана 3. става 12. правилно проводе.

2. Провјера система из члана 1. става 2. изводи се у складу с одговарајућим и признатом праксом испитивања.

3. Алата за испитивање који се користе при провјери система из члана 1. става 2. морају имати одговарајућу функционалност.

4. У оквиру провјере система из члана 1. става 2., добијају се елементи техничке документације која се захтијева ставом 3. Прилога IV. Уредби (ЕЗ) број 552/2004, укључујући сљедеће елементе:

– опис provedбе,

– извјештај о инспекцијама и испитивањима изведеним прије стављања система у употребу.

5. Пружалац услуга у ваздушној пловидби одређује одговарајуће оперативне и техничке услове за оцјењивање који одражавају стварне оперативне услове и организира да активности провјере обави пријављено тијело.

6. Пријављено тијело управља активностима провјере и посебно:

- провјерава да ли план испитивања описује укљученост система из члана 1. става 2. у оперативне и техничке услове за оцјењивање,
- провјерава да ли план испитивања обезбјеђује потпуно обухваћање примјенивих захтјева у погледу интероперабилности, перформансе и безбједности из ове Уредбе,
- обезбјеђује досљедност и квалитету техничке документације и плана испитивања,
- планира организацију испитивања, особље, инсталацију и конфигурацију платформе за испитивање, обавља инспекције и испитивања како је одређено у плану испитивања,
- пише извјештај о резултатима инспекција и испитивања.

7. Пријављено тијело обезбјеђује да системи из члана 1. става 2. који раде у оперативним условима оцјењивања, испуњавају захтјеве у вези интероперабилности, перформансе и безбједности из ове Уредбе.

8. Након успјешно обављених послова провјере, пријављено тијело израђује сертификат о усклађености у односу на обављене послове.

9. Потом пружалац услуга у ваздушној пловидби израђује ЕЗ изјаву о провјери система и доставља је националном надзорном тијелу заједно с техничком документацијом, како се захтијева у члану 6. Уредбе (ЕЗ) број 552/2004.

ПРИЛОГ IV.

Услови из члана 8.

1. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора успоставити методе извјештавања унутар организације које обезбјеђују и доказују непристраност и неовисност просудби повезаних с активностима провјере.

2. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора обезбиједити да особље укључено у поступке провјере изводи провјере с највећим могућим професионалним интегритетом и највећом могућом техничком стручношћу те да је слободно од било каквих притисака и потицаја, посебно финансијске природе, који би могли утицати на процјену или резултате провјера, посебно од стране особа или група особа на које резултати провјера имају утицај.

3. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора обезбиједити да особље укључено у поступке провјере има приступ опреми која им омогућава правилно обављање потребних провјера.

4. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора обезбиједити да особље укључено у поступке провјере има добру техничку и стручну обученост, задовољавајуће познавање захтјева провјера које морају обавити, одговарајуће искуство на таквим пословима, те способност потребну за израду декларација, евиденција и извјештаја којима се доказује да су провјере обављене.

5. Пружалац услуга у ваздушној пловидби мора обезбиједити да је особље укључено у поступке провјере способно за непристрасно обављање провјера. Накнада за рад не смије зависити о броју обављених провјера или о резултатима тих провјера.